

Tsjielp!!

Natuur- en Vogelwacht
Culemborg e.o.

50 jaar

Digitale nieuwsbrief editie juni 2025 – nr. 175

NVWC-activiteiten juni 2025

Geslaagde Kunst- en natuurfair. Zie verslag bij "Nieuws van Bestuur."

Foto's Kars Veling.

08-06-2025

Vogels in de buurt: **Pinksterexcursie zondag 8 juni**

De vogelexcursie van 7 juni wordt verplaatst naar zondag 8 juni. Het wordt een echte pinksterexcursie. Waar we heen gaan is nog niet bekend.

We stappen op 8 juni om 9:00 uur op de fiets vanaf het grote plein voor De Steenuil, Steenovenslaan 20, Culemborg. De excursie duurt ongeveer twee uur. Deze maandelijkse fietsexcursies zijn geschikt voor zowel beginnende als gevorderde vogelaars. Aanmelden vooraf is niet nodig en er zijn geen kosten aan verbonden. Heb je een verrekijker? Neem die dan mee.

Voor meer info een mailtje naar gjklop@gmail.com.

Eerstvolgende excursie: 5 juli.

21-06-2025

Jeugdactiviteit Lieveheersbeestjes in Culemborg

De excursie in mei kon niet doorgaan, daarom een nieuwe poging. Samen met Lionne van Drunen gaan de jeugdige Culemborgse natuurliefhebbers op zoek naar zoveel mogelijk soorten lieveheersbeestjes. We komen er vast achter hoe oud een lieveheersbeestje is. Kunnen we dit zien aan het aantal stippen, of is er een andere manier om hier achter te komen? We gaan het zien! Een locatie hebben we nog niet definitief gekozen. Hierover ontvangen jullie nog informatie via de app-groepen. We zien jullie graag op 21 juni! Tot dan.

Ga je mee? Laat het even weten via jeugdcoor@nvwc.nl en breng gerust een broertje of vriendinnetje mee.

Datum: 21-06-2025.

Tijd: 13:30 – 15:30 uur.

Brengen en halen: Komt in de app.

Nieuws uit de natuur (mei)

Job de Boer en Daniël Beuker winnen Big Day 2025

De 24ste Big Day van de NVWC is met grote voorsprong gewonnen door het team bestaande uit Job de Boer en Daniël Beuker. Ze zegevierden in deze 22-uurs vogelkijkmarathon door 114 vogelsoorten te vinden, waaronder een Europese kanarie. Dit is een voor onze regio zeer zeldzame soort.

De zeven deelnemende teams namen in totaal 130 soorten waar, waarmee het record van 2023 werd geëvenaard. Tot de bijzonderste soorten hoorden – naast de Europese kanarie – zwarte wouw, kwartel en goudvink. Met die 114 soorten wonnen Job en Daniël de wisseltrofee de Gouden Snip. Juryvoorzitter Tom Zeegers reikte de trofee uit, die hij vorig jaar zelf nog had gewonnen met Louis van Oort.

Bijzonder dit jaar was dat Gerrit Jan Klop deze keer voor het eerst een 'openbare Big Day' deed. Gerrit Jan, die maandelijks een vogelexcursie verzorgt in en rond Culemborg, deed 'gewoon' mee aan de Big Day, maar iedereen die dat wilde, kon zo lang hij of zij zin had met hem mee om ook mee te doen. Op deze manier wisten Klop en de verschillende deelnemers 104 soorten bij elkaar te sprokkelen. Door de bijzondere deelnamevorm deed dit team buiten mededinging mee.

De complete soortenlijsten van de teams zijn te vinden op: [Natuur- en Vogelwacht Culemborg](https://natuur-en-vogelwacht.culemborg.waarneming.nl) (waarneming.nl). Zie het hele verslag met o.a. de verdere uitslag op onze [website](https://natuur-en-vogelwacht.culemborg.waarneming.nl).

Zeer succesvolle lieveheersbeestjes workshop

Woensdagavond 15 mei was er een boeiende presentatie van Lionne van Drunen over de lieveheersbeestjes die we hier kunnen tegenkomen. Hoe ze leven, want ze nodig hebben en hoe je ze kunt vinden. Zaterdag 17 mei was de praktijk en we vonden maar liefst zeven verschillende soorten lieveheersbeestjes en we zagen eitjes, larven en poppen van diverse soorten. Lionne, hartelijk dank en je hebt onze ogen weer voor hele nieuwe dingen geopend. Meer op [onze website](https://natuur-en-vogelwacht.culemborg.waarneming.nl).

Gevarieerde vangst in de nachtvlindervallen

Mei was een goede nachtvlindermaand.

De aantallen varieerden van 70 tot 129 vlinders per val, 28 tot 39 soorten, waaronder drieflekspanner en peppel-orvlinder. Maar ook nieuwe soorten; In Culemborg: witbandspanner, bleke eenstaart en de gestippelde oogspanner (foto). In Buurmalsen: leverkleurige spanner, fruitboomdwergspanner, gestippelde oogspanner.

Nestkastjes Lange Dreef en Plantage gecontroleerd

Johan de Kruif en en Leo van der Kooij hebben afgelopen periode de nestkastjes gecontroleerd langs de Lange Dreef en in de Plantage.

Totaal 59 kastjes, 28 min of meer bezet, 9 koolmezen, 15 pimpelmezen en 1 boomkruiper en 3 onduidelijk (al uitgevlogen of nog startend).

In 2 kastjes troffen we dode jongen aan, deze worden opgestuurd ivm landelijk onderzoek naar sterfte mezen.

Kastjes die door scholen gemaakt zijn in 2020 moeten gedeeltelijk vervangen worden. Nieuwe kastjes in de Plantage (7 maart opgehangen) zijn veel degelijker en makkelijker te controleren. Van de 10 kastjes zijn er 5 bezet met jongen en 2 startende nestjes. Al met al een mooi resultaat. Zal zeker een behoorlijk effect hebben op de aanwezigheid eikenprocessierups. Meer op [onze website](https://natuur-en-vogelwacht.culemborg.waarneming.nl).

Steenuiltjes op het erf van Ada Wille. Op 20 mei zijn de 3 jongen geringd. Na 10 jaar is de nestkast eindelijk in gebruik!

Nieuws van het bestuur

De toekomst van de Redichemse Waard

De Natuur- en Vogelwacht bestaat 50 jaar en vanaf het begin was de Redichemse Waard een onderwerp dat ons bezighield. De Redichemse Waard, waarin de afgraving ligt, was ook toen al bijzonder qua natuurwaarden, maar ook omstreden omdat er allerlei zaken gebeurden waar de natuur niet beter van werd.

Een burgercollectief van diverse Culemborgse organisaties verenigde zich in het Collectief Redichemse Waard en de NVWC sloot zich daarbij aan. Doel van het collectief was om de waard weer van de Culemborgers te maken en om de grote potentie voor de natuur en biodiversiteit weer te laten floreren.

Toen de eigenaar Sanderse vorig jaar onverwacht overleed ontstond er een nieuwe, maar onduidelijke situatie. Inmiddels is er wat meer duidelijkheid en is de verkoop van de Redichemse Waard een serieuze optie. De gemeente Culemborg heeft het eerste recht op koop, maar het te betalen bedrag is te hoog voor onze kwijnende economische situatie. Maar koop en doorverkoop is wel een mogelijkheid. Er zijn twee partijen die wel interesse hebben om de waard te kopen en ook de erfgenamen zijn nog in de race.

De NVWC hoopt van harte dat de koper oog heeft voor de grote potentie van het gebied en daar ook volop in gaat zetten. Meer hierover in de volgende Hak-al.

Geslaagde Kunst- en natuurfair op Werk aan het Spoel

Op zondag 25 mei, de laatste dag van de week van de biodiversiteit, stond Werk aan het Spoel helemaal in het teken van kunst en natuur. LekArt en de NVWC organiseerden een fair met die twee thema's. Er waren dertig kramen met kunst en natuur.

De NVWC had het hele plein voor de bunker Bomvrij Noord geannexeerd. Op onze jubileum bakfiets was een voeldoos, waar kinderen (en grote mensen) moesten voelen wat voor stukje natuur er was verstopt. Er was een grabbelton waar kinderen allerlei prijsjes konden winnen. In een ruimte op het fort konden kids kleurplaten kleuren en vogelmodellen maken. De jeugdgroep van de NVWC is gedurende de dag regelmatig de uiterwaard in gegaan om mooie materialen te verzamelen om een prachtig kunstwerk te maken en maakte zaadbommetjes.

Veel mensen kenden de NVWC nog niet en deze dag was er volop gelegenheid om daar verandering in te brengen. Bij onze kraam zag men hoe veelzijdig onze club is en welke werkgroepen er zijn en wat deze doen. Ze zagen de schitterende Hak-al en konden zich aanmelden voor de Tsjiepl.

Jouke had een speciaal hoekje ingericht waar hij informatie gaf over de boerenwaluw.

De hele dag door waren experts van de NVWC op pad met belangstellenden.

We kijken met een heel goed gevoel terug op een fijne en stimulerende dag! Dank aan alle vrijwilligers van de NVWC die dit mogelijk hebben gemaakt.

Zie voor het hele verslag en meer foto's onze [website](#).

Groen Links: NVWC genomineerd voor Groen Lintje

Samen met Dickij Vroege, Kees van de Vate, Carlo de Waal en kwekerij Kleikracht is de NVWC genomineerd. Het is bedoeld voor personen, organisaties en bedrijven die zich inzetten voor een duurzaam, groen en/of sociaal Culemborg. De uitreiking vindt plaats op zaterdag 7 juni 11:00 uur op Caetshage.

Eerstvolgende vergadering: maandag 14 juli.

Activiteiten en berichten van anderen

IVN West-Betuwe:

- 7 juni Klompenpadexcursie.

Lekker wandelen over het Klompenpad Leidsche Hoeven en tussendoor meer horen en zien over de natuur onder leiding van natuurgidsen. Speciaal voor deze wandeling zal IVN-natuurgids Jan Taat een rondleiding geven bij de eendenkooi in de Leidsche Hoeven.

Tijd: 9:00 uur-15:00 uur. Lengte 12 km. Deelname gratis. [Hier meer info](#) en aanmelden.

- V.a. 7 okt 2025 Herfstcursus Natuur en landschap Rivierenland.

Hoe meer je herkent in de natuur en het landschap om je heen hoe leuker het wordt! Wil je ook meer weten over ons rivierengebied? Geef je dan op voor de Herfstcursus Natuur en Landschap Rivierenland die IVN West-Betuwe heeft ontwikkeld voor leden en niet-leden!

De cursus is bedoeld voor mensen die nieuwsgierig zijn naar wat ze lopend of fietsend in onze natuurgebieden kunnen tegenkomen. Er is geen speciale voorkennis voor deze cursus nodig. [Hier meer info](#) en aanmelden.

Activiteiten en berichten van anderen (vervolg)

Tuintelling: Diverse tellingen in juni

Op 13, 14 en 15 juni vindt de Libellentelling plaats, waarbij mensen libellen in hun tuin tellen en registreren.

Op 11, 12 en 13 juli is er de Tuinvlindertelling, waar mensen vlinders in hun tuin observeren en registreren.

Daarnaast kan je in juni ook meedoen aan de Gierzwaluwtelling, waarbij groepen gierzwaluwen in de lucht geteld worden. [Hier meer.](#)

Natuur & Milieu: 14 juni ontdek jouw stadsnatuur

Wist je dat 10 minuten in de natuur al goed is voor je gezondheid? En dat kan gewoon bij jou om de hoek. In de stadsnatuur! Op 14 juni kun je die stadsnatuur optimaal beleven tijdens de '24 uur voor de Stadsnatuur'.

Natuur & Milieu verzamelt daarvoor de leukste activiteiten in het hele land. Van speurtochten tot yogalessen in het park, van wandelingen met een boswachter tot creatieve workshops. De meeste activiteiten zijn gratis te bezoeken! [Ontdek op de kaart](#) wat er allemaal in jouw buurt wordt georganiseerd.

Uit@waarde: Vaarschema Liniepont juni:

Za 7, ma 9 (Pinksteren), v.a. 14 juni dagelijks. [Hier meer.](#)

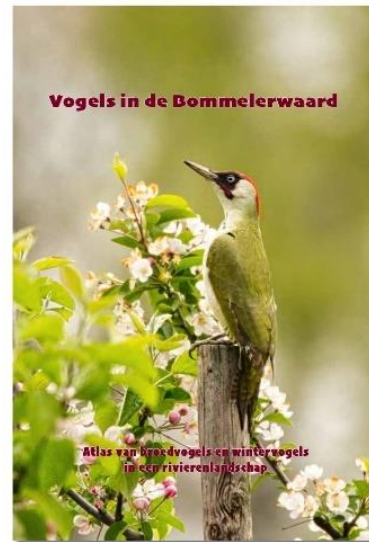
Maximale Nacht van Zoelen: 22 juni Wandelen naar het licht

Bijzondere vroege ochtendwandeling. Deze wandeling is een hartverwarmend initiatief om geld in te zamelen voor het Prinses Maxima Centrum en staat in het teken van hoop, solidariteit en het samen vechten tegen kinderkanker. Na de wandeling staat een ontbijt klaar. Loop mee of doe een donatie. Start 4:00 uur, lengte 5 km. [Hier meer.](#)

Vogelbescherming: Beleef de lente

Alle vier de eitjes van de scholeksters zijn uitgekomen. De jonge gekraagde roodstaarten groeien als kool en komen steeds beter in beeld. De koolmezen hebben inmiddels acht eitjes. De jonge slechtvalken vliegen de kast in en uit - binnenkort zullen ze echt vertrekken.

Nieuwsberichten

Voorintekening gestart voor boek Vogels in de Bommelerwaard

De Natuurwacht Bommelerwaard brengt 21 november 2025 een vogelatlas van de Bommelerwaard uit, getiteld: *Vogels in de Bommelerwaard: atlas van broedvogels en wintervogels in een rivierenlandschap*. Voorintekening en sponsoring is nu mogelijk. In het boek staan alle broedvogels en wintervogels van onze regio beschreven. Aan de basis hiervan staan vogeltellingen die de afgelopen drie jaar door vrijwilligers zijn uitgevoerd. Kaartjes illustreren de verspreiding in het broedseizoen en in de winter. Deze verspreidingskaarten zijn gemaakt in samenwerking met Sovon Vogelonderzoek Nederland. Bij elke soort staat ook vermeld welke veranderingen de afgelopen decennia hebben plaatsgevonden. Naast de vogelsoorten is er in het boek aandacht voor het landschap van de Bommelerwaard.

De auteurs, Cassandra van Altena, Arnout de Mooij, Coen van Tuijl en Ton van Balken, zijn alle vier vrijwilliger voor de Natuurwacht Bommelerwaard en gepassioneerd vogelaar. De vele vogelfoto's in het boek zijn beschikbaar gesteld door lokale fotografen.

De prijs van het boek is € 37,50 voor niet-leden en € 35,- voor leden van de Natuurwacht. Bij voorintekening geldt een korting van |€ 5. Het is ook mogelijk om voor € 60,- een vogelsoort naar keuze te sponsoren. De naam van de sponsor wordt vermeld bij die soort in het boek. Sponsoren ontvangen een exemplaar en worden uitgenodigd voor de boekpresentatie op vrijdagavond 21 november 2025. Voor bedrijven gelden andere sponsorvoorwaarden, deze staan vermeld op de website van de Natuurwacht. Opbrengsten komen ten goede aan de uitgave van het boek en aan projecten die de leefomstandigheden voor vogels in de Bommelerwaard verbeteren.

Alle informatie over het boek, de voorintekening en de sponsoring is te vinden op www.natuurwachtbommelerwaard.nl/boek. Geïnteresseerden kunnen zowel voorintekening als sponsoring doorgeven via atlas@natuurwachtbommelerwaard.nl.

De Vlinderstichting: "Toekomst voor Natuur" afl. 84 en 85

Beluister de podcasts van Anthonie Stip (mei).

[Afl. 85](#) – We zien het grote plaatje niet en dat verhaal is wel nodig.

Met Bas Breman.

[Afl. 84](#) – Regenwoud op de stoep: ontdek de stad als veerkrachtig exosysteem
Met Menno Schilthuisen.

Activiteiten en berichten van anderen (vervolg)

Nieuwsberichten

Nature Today:

- Gehakkelde aurelia doet het goed in de stad.

De afgelopen maanden hebben we de gehakkelde aurelia al volop kunnen zien – deze soort is er vroeg bij omdat ze als vlinder overwintert. Die overwinteraars zijn nu wel zo'n beetje verdwenen, maar de nieuwe generatie dient zich al weer aan. De komende tijd kun je de gehakkelde aurelia dus weer tegenkomen, vooral in stedelijk gebied en tuinen. [Hier meer](#).

- Een goede start van het jaar voor de argusvlinder.

De argusvlinder gaat al jarenlang sterk achteruit. Er is momenteel nog maar twee procent van de populatie over ten opzichte van dertig jaar geleden. Om een goed beeld te krijgen van de actuele verspreiding van de argusvlinder is afgelopen weekend het argusvlindertelweekend georganiseerd. Ten opzichte van afgelopen jaren lijkt er een voorzichtige stabilisatie te ontstaan. [Hier meer](#).

- Aanhoudende droogte funest voor vogels.

Tienduizenden vogels in ons land worden getroffen door aanhoudende droogte. Deze lente is de droogste ooit gemeten in Nederland. "Het leefgebied van vogels staat onder druk en hun voedsel wordt steeds schaarser. Moerassen, vennen en weilanden drogen uit en het aantal beschikbare insecten en bodemdieren neemt af", legt vogelbeschermers Bernard de Jong uit. [Hier meer](#).

Colofon

Versijning

Het NVWC-bestuur stelt "Tsjiepl!!" samen voor NVWC-leden en belangstellenden. "Tsjiepl!!" verschijnt aan het begin van elke maand, m.u.v. augustus en wordt verzonden aan ruim 650 mailadressen.

Aan- en afmelden

Voor aan- en afmelden op "Tsjiepl!!" stuur je een e-mail aan: nieuwsbrief@nvwc.nl. Ook voor het doorgeven van een gewijzigd mailadres.

Lid of donateur worden

Wilt u meer informatie over de NVWC, stuur een e-mail naar bestuur@nvwc.nl. Wilt u lid worden of donateur, [klik hier](#) voor meer informatie.

Foto's en illustraties

Kars Veling (9x biodiversiteitsdag, lieveheersbeestjesworkshop, balts argusvlinders), Theo Franken (sperwer), Lionne van Drunen (Kennemerduinen 7-stip), Johan de Kruif (Big Day, nestkast Koolmees, gekraagde roodstaart), Tom Zeegers (Big Day, Loes Plaisier (gestippelde oogspanner), Ada Wille (2x jonge steenuiltjes), Hans van de Warenburg (Redichemse Waard), Wim Rubers (weidegeelster), Gijsje van Ingen (brug Leidsche Hoeven, treurwilg Westerwal), Margreet de Nie (vuurjuffer), Camiel Heunks (vogels in ochtendlicht), Winny Verdouw (staartmezen), Annette van Berkel (jonge merel), (Jouke Altenburg (huismus)).

+Copyright

Berichten uit deze nieuwsbrief mogen uitsluitend integraal en met bronvermelding worden overgenomen. Foto's mogen niet zonder toestemming vooraf worden gebruikt.